

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

2. juli 2015*

»Præjudiciel forelæggelse — landbrug — fælles landbrugspolitik — enkeltbetalingsordning — forordning (EF) nr. 1782/2003 — artikel 44, stk. 2 — forordning (EF) nr. 73/2009 — artikel 34, stk. 2, litra a) — begrebet »støtteberettiget hektar« — arealer, der strækker sig langs med landingsbaner samt rulle- og stopveje — anvendelse til landbrugsmæssige formål — lovlige — tilbagesøgning af uretmæssigt tildelt landbrugsstøtte«

I sag C-684/13,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Vestre Landsret (Danmark) ved afgørelse af 16. december 2013, indgået til Domstolen den 23. december 2013, i sagen:

Johannes Demmer

mod

Fødevareministeriets Klagecenter,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne S. Rodin, A. Borg Barthet (refererende dommer), E. Levits og M. Berger,

generaladvokat: N. Wahl

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Johannes Demmer ved advokat G. Lund
- den danske regering ved C. Thorning, som befuldmægtiget, bistået af advokat R. Holdgaard
- den græske regering ved I. Chalkias og O. Tsirkinidou, som befuldmægtigede
- den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget

* Processprog: dansk.

— Europa-Kommissionen ved H. Kranenborg og L. Grønfeldt, som befuldmægtigede,
og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 26. februar 2015,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 44, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og om ændring af forordning (EØF) nr. 2019/93, (EF) nr. 1452/2001, (EF) nr. 1453/2001, (EF) nr. 1454/2001, (EF) nr. 1868/94, (EF) nr. 1251/1999, (EF) nr. 1254/1999, (EF) nr. 1673/2000, (EØF) nr. 2358/71 og (EF) nr. 2529/2001 (EUT L 270, s. 1, og berigtigelse i EUT 2004 L 94, s. 70), af artikel 34, stk. 2, litra a), og artikel 137 i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik ordninger for direkte støtte til landbrugere og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere, om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 247/2006, (EF) nr. 378/2007 og om ophævelse af forordning nr. 1782/2003 (EUT L 30, s. 16, og berigtigelse i EUT 2010 L 43, s. 7) og af artikel 73, stk. 4 og 5, i Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i forordning nr. 1782/2003 (EUT L 141, s. 18), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2184/2005 af 23. december 2005 (EUT L 347, s. 61, herefter »forordning nr. 796/2004«).
- 2 Denne anmodning er indgivet under en tvist mellem Johannes Demmer og Fødevareministeriets Klagecenter (herefter »Klagecentret«) vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt arealer, der anvendes til produktion af tørret foder, og som strækker sig langs med Flyvestation Skrydstrups og Aalborg Lufthavns landingsbaner samt rulle- og stopveje, er støtteberettigede i henhold til enkeltbetalingsordningen.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 1782/2003

- 3 21. betragtning til forordning nr. 1782/2003 angav følgende:

»Den fælles landbrugspolitik støtteordninger omfatter direkte indkomststøtte særlig med henblik på at sikre landbrugerne en rimelig levestandard. Dette mål hænger nøje sammen med bevarelsen af laddistrikterne [...]«

- 4 Denne forordnings artikel 1 bestemte følgende:

»Denne forordning fastsætter:

[...]

— en indkomststøtte til landbrugerne (i det følgende benævnt »enkeltbetalingsordningen«)

[...]«

- 5 I henhold til nævnte forordnings artikel 2, litra b) og c), forstod man ved:
- »b) »bedrift« alle de produktionsenheder, som landbrugeren driver, og som befinder sig på en og samme medlemsstats område
 - c) »landbrugsaktivitet« produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter, herunder høst, malkning, opdræt af husdyr og hold af husdyr til landbrugsformål, eller bevarelse af jorden i god landbrugs- og miljømæssig stand som fastlagt i henhold til artikel 5«.
- 6 Samme forordnings artikel 43, stk. 1, første afsnit, fastsatte følgende:
- »Uden at det berører artikel 48, modtager en landbruger en betalingsrettighed pr. hektar, der beregnes ved at dividere referencebeløbet med et treårigt gennemsnit af det samlede antal hektar, der i referenceperioden har givet ret til de i bilag VI anførte direkte betalinger.«
- 7 Artikel 44, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1782/2003 bestemte følgende:
- »1. Enhver betalingsrettighed ledsaget af en støtteberettiget hektar giver ret til betaling af det ved betalingsrettigheden fastsatte beløb.
2. Ved »støtteberettiget hektar« forstås ethvert landbrugsareal på bedriften, der er udlagt som agerjord og permanente græsarealer, undtagen arealer med permanente afgrøder eller skov, eller som anvendes til ikke-landbrugsaktiviteter.«
- Forordning nr. 73/2009
- 8 Forordning nr. 73/2009 ophævede og erstattede fra den 1. januar 2009 forordning nr. 1782/2003.
- 9 49. betragtning til forordning nr. 73/2009 angav følgende:
- »Ved medlemsstaternes oprindelige tildeling af betalingsrettigheder blev der begået nogle fejl, som resulterede i, at nogle landbrugere fik særlig store betalinger. Denne form for overtrædelser skal normalt være genstand for en finansiel korrektion, indtil det tidspunkt, hvor der træffes korrigerende foranstaltninger. I betragtning af, hvor lang tid der er gået siden den første tildeling af betalingsrettigheder, vil den nødvendige korrektion medføre uforholdsmæssigt store retlige og administrative problemer for medlemsstaterne. Af hensyn til retssikkerheden bør tildelingen af disse betalinger derfor gøres retmæssig.«
- 10 I henhold til denne forordnings artikel 2 forstod man ved:
- »b) »bedrift«: alle de produktionsenheder, som landbrugeren driver, og som befinder sig på en og samme medlemsstats område
 - c) »landbrugsaktivitet«: produktion, avl eller dyrkning af landbrugsprodukter, herunder høst, malkning, opdræt af husdyr og hold af husdyr til landbrugsformål, eller bevarelse af jorden i god landbrugs- og miljømæssig stand, jf. artikel 6
- [...]
- h) »landbrugsareal«: areal, der er udlagt som agerjord, permanent græsareal eller areal med permanente afgrøder«.

11 Nævnte forordnings artikel 34 fastsatte følgende:

»1. Der ydes støtte til landbrugerne i henhold til enkeltbetalingsordningen, når der er aktiveret en betalingsrettighed pr. støtteberettiget hektar. Aktiverede betalingsrettigheder giver ret til betaling af de beløb, der er fastsat deri.

2. I dette afsnit III forstås ved »støtteberettiget hektar«:

a) ethvert af bedriftens landbrugsarealer, og ethvert areal, der er tilplantet med lavskov med kort omdriftstid (KN-kode ex 0602 90 41), og som anvendes til landbrugsaktivitet, eller, hvis arealet også anvendes til andre formål, som fortrinsvis anvendes til landbrugsaktivitet [...]

[...]

Kommissionen fastsætter efter proceduren i artikel 141, stk. 2, detaljerede regler for anvendelsen af støtteberettigede hektar til andre formål end landbrugsaktivitet.

Medmindre der er tale om force majeure eller usædvanlige omstændigheder, skal hektar opfylde støtteberettigelseskriterierne i hele kalenderåret.«

12 Artikel 137 i forordning nr. 73/2009 bestemte følgende:

»1. Betalingsrettigheder, landbrugerne har fået tildelt før den 1. januar 2009, anses for retmæssige og korrekte fra den 1. januar 2010.

2. Stk. 1 gælder ikke for betalingsrettigheder, landbrugerne har fået tildelt på grundlag af ukorrekte ansøgninger, medmindre fejlen ikke med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren.

[...]«

Forordning (EF) nr. 795/2004

13 I henhold til artikel 2, litra a), i Kommissionens forordning (EF) nr. 795/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser til enkeltbetalingsordningen i forordning nr. 1782/2003 (EUT L 141, s. 1) forstod man ved »»landbrugsareal«, det samlede areal med agerjord, permanente græsarealer og permanente afgrøder«.

Forordning (EF) nr. 370/2009

14 Tredje betragtning til Kommissionens forordning (EF) nr. 370/2009 af 6. maj 2009 om ændring af forordning nr. 795/2004 (EUT L 114, s. 3) angiver følgende:

»Bestemmelserne om støtteberettigelse i artikel 3b i forordning [...] nr. 795/2004 er forældede og bør derfor udgå. Artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning [...] nr. 73/2009 omfatter dog brugen af støtteberettigede hektarer til andre aktiviteter end landbrugsaktiviteter. Der bør opstilles rammekriterier for alle medlemsstater.«

- 15 Artikel 1, punkt 3, i forordning nr. 370/2009 har føjet en artikel 3c til forordning nr. 795/2004, der er affattet således:

»Med henblik på anvendelse af artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning [...] nr. 73/2009 skal et landbrugsareal, hvis det også anvendes til andre aktiviteter end landbrugsaktiviteter, anses for at være anvendt fortrinsvis til landbrugsaktiviteter, hvis landbrugsaktiviteten kan udøves uden i betydelig grad at være hæmmet af ikkelandbrugsaktivitetens intensitet, art, varighed og tidsramme.

Medlemsstaterne opstiller kriterier for gennemførelsen af stk. 1 på deres område.«

- 16 Forordning nr. 370/2009 har i henhold til sin artikel 2 fundet anvendelse fra den 1. januar 2009.

Forordning nr. 796/2004

- 17 Artikel 2 i forordning nr. 796/2004 har følgende ordlyd:

»[Der] forstås ved:

- (1) »agerjord«: arealer, der dyrkes med henblik på produktion af afgrøder, og arealer, der er udtaget, eller som holdes i god landbrugs- og miljømæssig stand [...]

[...]

- 2) »permanente græsarealer«: arealer, der anvendes til dyrkning af græs eller andet grøntfoder, hvad enten der er tale om naturlige (selvsåede) eller dyrkede (tilsåede) arealer, og som holdes uden for bedriftens omdrift i mindst fem år [...]

[...]«

- 18 Denne forordnings artikel 12 bestemte følgende:

»1. Enkeltansøgningen skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå støtteberettigelsen, navnlig følgende:

[...]

- d) oplysninger til identifikation af alle bedriftens landbrugsparceller, oplysninger om parcellernes størrelse, udtrykt i ha med to decimaler, beliggenhed og i givet fald anvendelse, samt angivelse af, om det er landbrugsparceller med kunstvanding

[...]

- f) en erklæring fra landbrugeren om, at han er bekendt med de betingelser, der gælder for de pågældende støtteordninger.

[...]

4. I forbindelse med indgivelsen af ansøgningsskemaet skal landbrugeren berigtige det fortrykte skema, som er nævnt i stk. 2 og 3, hvis der er indtrådt ændringer, f.eks. overdragelser af betalingsrettigheder i overensstemmelse med artikel 46 i forordning [...] nr. 1782/2003, eller hvis oplysningerne i det fortrykte skema er forkerte.

[...]«

19 Artikel 24 i forordning nr. 796/2004 bestemte følgende:

»1. Den administrative kontrol, der er omhandlet i artikel 23 i forordning [...] nr. 1782/2003, omfatter påvisning af uregelmæssigheder, specielt automatiseret påvisning ved elektroniske midler, herunder krydskontrol:

[...]

c) mellem de landbrugsparceller, der er anmeldt i enkeltansøgningen, og de referenceparceller, der indgår i identifikationssystemet for landbrugsparceller, for at efterprøve, om arealerne som sådan berettiger til støtte

[...]«

20 Nævnte forordnings artikel 73 fastsatte følgende:

»1. Er der foretaget udbetaling af et uretmæssigt beløb, tilbagebetaler landbrugeren det pågældende beløb med tillæg af renter, der beregnes efter stk. 3.

[...]

4. Den i stk. 1 omhandlede forpligtelse til tilbagebetaling gælder ikke, hvis udbetalingen skyldes en fejl begået af den kompetente myndighed eller af en anden myndighed, og landbrugeren ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget fejlen.

Hvis fejlen vedrører faktiske forhold, der er relevante for beregningen af den pågældende betaling, finder første afsnit dog kun anvendelse, hvis beslutningen om tilbagebetaling ikke er meddelt senest 12 måneder efter udbetalingen.

5. Den i stk. 1 omhandlede forpligtelse til tilbagebetaling gælder ikke, hvis der fra datoen for støtten udbetaling hengår mere end ti år, inden støttemodtageren fra den kompetente myndighed får den første meddelelse om, at den pågældende betaling var uretmæssig.

Den i første afsnit omhandlede frist afkortes dog til fire år, hvis støttemodtageren handlede i god tro.

[...]«

21 Artikel 73a i forordning nr. 796/2004 bestemte følgende:

»1. Hvis det, efter at landbrugerne har fået tildelt betalingsrettigheder i henhold til forordning [...] nr. 795/2004, konstateres, at en landbruger uretmæssigt har fået tildelt visse betalingsrettigheder, skal den pågældende landbruger overdrage de uretmæssigt tildelte rettigheder til den nationale reserve, der er nævnt i artikel 42 i forordning [...] nr. 1782/2003.

[...]

De uretmæssigt tildelte betalingsrettigheder anses for aldrig at være blevet tildelt.

[...]

4. Uretmæssigt udbetalte beløb tilbagesøges i overensstemmelse med artikel 73.«

Dansk ret

- 22 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de krav, der gælder for flyvepladsers sikkerhedszoner, i Danmark er fastsat af Trafikstyrelsen i Bestemmelser for Civil Luftfart.
- 23 Sikkerhedszonen er deri defineret som et område, hvis formål er at reducere risikoen for skader på luftfartøjer, der kører af banen, og at beskytte luftfartøjer under start og landing.
- 24 Ifølge den forelæggende ret er reglerne om dyrkningen af sikkerhedszoner indeholdt i Bestemmelser for Civil Luftfart 3-16 af 31. januar 2005 om forholdsregler til nedsættelse af kollisionsrisikoen mellem luftfartøjer og fugle/pattedyr på flyvepladser, hvilke regler bl.a. bestemmer følgende:

»5.2.2

Arealer uden fast belægning, der er beliggende inden for flyvepladsens område op til banen/banerne og ud til en afstand af 150 m fra dennes/disse begrænsninger:

- a. Arealet skal udlægges med græs [...]

[...]

5.2.3 Arealer uden fast belægning, der er beliggende inden for flyvepladsens område i en afstand af mellem 150 m og 300 m fra banens/banernes begrænsning:

- a) Arealet skal anvendes til græsdyrkning, medmindre den naturlige vegetation, f.eks. i form af lyng, i tilstrækkelig grad tjener til ikke at gøre arealet tiltrækkende for fugle/pattedyr.
- b) Arealet må kun anvendes til korndyrkning efter afhandling med konsulenten [...]

5.2.4 Arealer uden fast belægning, der er beliggende inden for flyvepladsens område i en afstand af mere end 300 m fra banens/banernes begrænsning, må kun efter afhandling med konsulenten anvendes til landbrugsbedrift.

[...]

6.4.1 I forbindelse med dyrkning af arealer skal følgende iagttages:

- a. Græsset skal til stadighed holdes i en højde af højst 20 cm på baner og rulleveje uden grus/fast belægning [...]
- b. Udenfor de områder, der er nævnt under a., men inden for de områder, der er omfattet af pkt. 5.2.2, skal græsset til stadighed tilstræbes holdt i en højde af mellem 20 cm og højst 40 cm [...]

[...]«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 25 Johannes Demmer indgik den 21. december 1999 og den 10. maj 2000 to forpagtningsaftaler med henholdsvis Aalborg Lufthavn og Flyvestation Skrydstrup om arealer, der var beliggende inden for denne lufthavns og denne flyvestations område.

- 26 I disse aftaler var det fastsat, at Johannes Demmer som forpagter var berettiget til at afklippe og anvende det græs, der voksede på de omhandlede arealer, imod betaling af en forpagtningsafgift og under overholdelse af de i samme aftaler fastsatte vilkår.
- 27 I medfør af den med Aalborg Lufthavn indgåede aftale var Johannes Demmer forpligtet til at orientere bortforpagteren om, hvornår han ønskede adgang til de forpagtede arealer, og Forsvaret kunne uden nogen indskrænkning benytte eller lade benytte de nævnte arealer med henblik på militære øvelser af enhver art.
- 28 I denne aftale var det i øvrigt fastsat, at gødsningen tidligst skulle begynde i april måned, og at spredningen af gødningen skulle kunne afbrydes øjeblikkeligt, såfremt en fortsættelse heraf ansås for at frembyde en risiko for flyvningernes sikkerhed.
- 29 Forpagteren var i øvrigt forpligtet til at slå græsset, før dette nåede en højde, som den lokale militære ledelse vurderede kunne være til betydelig gene for de militære øvelser.
- 30 Endelig bestemte den nævnte aftale, at forpagteren fra den 1. januar 2005 var forpligtet til at anvende de omhandlede arealer på en måde, som berettigede til tildeling af betalingsrettigheder.
- 31 Den med Flyvestation Skrydstrup indgåede aftale bestemte, at græsvarningen omfattede udstrøning af kunstgødning samt slåning og tromling af græsarealerne.
- 32 Johannes Demmer var bl.a. forpligtet til at slå græsset i en højde af 15 cm langs start- og rullebaner med redskaber, der tillod slåning så tæt som muligt på armaturer. Denne slåning skulle iværksættes efter behov på anfordring af Flyvekontrolltjenesten, og ved sidste slåning i oktober eller november måned skulle græsset slås i bund.
- 33 Hvad angik områderne omkring banearealerne skulle slåningen ske efter behov, første gang i perioden fra den 1. maj til den 15. juli, og eventuel yderligere slåning skulle ske på anfordring af Flyvekontrolltjenesten.
- 34 Anfordringer fra bortforpagteren om slåning af banerne og banearealerne skulle fremsættes med fem arbejdsdages varsel. Græsslåningen skulle påbegyndes til den ønskede tid og derefter fortsætte, indtil arbejdet var afsluttet, idet forpagteren skulle fjerne afklippet græs umiddelbart efter slåningen.
- 35 Tromlingen, der skulle ske hvert forår og i øvrigt på anfordring af Flyvekontrolltjenesten, skulle udføres 30 m på hver side af hoved- og parallelbanerne.
- 36 Johannes Demmer var berettiget til at udstrø kunstgødning i fornødent omfang med henblik på udnyttelse af det afklippede græs, dog ikke tidligere end ultimo marts måned. Til gengæld var det ikke tilladt at anvende pesticider på de forpagtede arealer.
- 37 Endelig skulle Johannes Demmer tage hensyn til de krav, der var forbundet med de flyvemæssige operationer, og overholde de anvisninger og forbud, der måtte blive givet af Flyvekontrolltjenesten eller af flyvestationens administration.
- 38 Den 25. april 2005 indgav Johannes Demmer en ansøgning om deltagelse i enkeltbetalingsordningen, hvori han opgav samlede arealer på 232,65 ha og på 317 ha hvad angik henholdsvis Flyvestation Skrydstrup og Aalborg Lufthavn.
- 39 Ved afgørelse af 29. maj 2006 tildelte Direktoratet for FødevareErhverv Johannes Demmer betalingsrettigheder, der var beregnet på grundlag af de i denne ansøgning anmeldte arealer, og et tilsvarende støttebeløb blev udbetalt til ham for året 2005.

- 40 I mellemtiden havde Johannes Demmer den 1. februar 2006 overdraget betalingsrettighederne vedrørende de arealer, der var beliggende på Aalborg Lufthavns område, til Forsvaret.
- 41 I perioden 2006-2009 fortsatte Johannes Demmer med at oppebære en støtte i henhold til enkeltbetalingsordningen for de arealer, der var beliggende på Flyvestation Skrydstrups område.
- 42 Johannes Demmer blev ved brev af 24. november 2008 underrettet om, at en revision af markblokregistret havde medført, at visse af de arealer, som han havde anmeldt under enkeltbetalingsordningen, var blevet reduceret eller var udgået af dette register – hvilket svarede til en reduktion på 166,48 ha for Aalborg Lufthavn og på 218,03 ha for Flyvestation Skrydstrup – med den begrundelse, at sikkerhedszonerne ikke kunne anses for arealer, der var berettigede til den omhandlede støtte. Johannes Demmer blev i øvrigt underrettet om, at de ansøgninger, som han havde indgivet for de tidligere år, ville blive genoptaget, og at hans betalingsrettigheder ville blive genberegnet som følge af denne genoptagelse.
- 43 Johannes Demmers betalingsrettigheder blev ved afgørelse af 2. maj 2011 nedskrevet, og det blev ham pålagt at tilbagebetale det støttebeløb, som han uretmæssigt havde fået udbetalt. I en særskilt afgørelse af samme dato blev de arealer, som Johannes Demmer havde anmeldt i ansøgningen for året 2010, ligeledes nedsat fra 319,43 ha til 96,11 ha.
- 44 Johannes Demmer påklagede disse to afgørelser til Klagecentret, som stadfæstede disse ved afgørelser af 15. maj og 12. juni 2012.
- 45 Den 13. november 2012 anlagde Johannes Demmer sag til prøvelse af disse to sidstnævnte afgørelser.
- 46 Idet Vestre Landsret finder, at afgørelsen af tvisten i hovedsagen afhænger af en fortolkning af EU-retten, har den besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) a) Skal kravet om, at landbrugsarealet ikke anvendes til »ikke-landbrugsaktiviteter«, jf. forordning nr. 1782/2003, artikel 44, stk. 2, og kravet om, at landbrugsarealet anvendes til »landbrugsaktivitet, eller [...] fortrinsvis anvendes til landbrugsaktivitet«, jf. forordning nr. 73/2009, artikel 34, stk. 2, litra a), fortolkes således, at det er en betingelse for støtte, at arealets primære anvendelsesformål er landbrugsmæssigt?
- b) I bekræftende fald bedes Domstolen præcisere, hvilke parametre der skal tillægges vægt ved afgørelsen af, hvilket anvendelsesformål der er det »primære« i de tilfælde, hvor et areal benyttes til flere forskellige formål samtidig.
- c) I bekræftende fald bedes Domstolen endvidere oplyse, om dette i givet fald betyder, at sikkerhedszoner omkring landingsbaner og rulle- og stop-veje i lufthavne, [der] er en del af lufthavnen og er underlagt særlige regler og begrænsninger som de i sagen omhandlede med hensyn til anvendelsen af arealerne, men samtidig også benyttes til høst af græsslæt til grøntpilleproduktion, efter arealernes karakter og anvendelse er støtteberettigede efter de nævnte bestemmelser.
- 2) Skal kravet om, at landbrugsarealet indgår i landbrugerens »bedrift«, jf. forordning nr. 1782/2003, artikel 44, stk. 2, og forordning nr. 73/2009, artikel 34, stk. 2, litra a), fortolkes således, at sikkerhedszoner omkring landingsbaner og rulle- og stopveje i lufthavne, der er en del af lufthavnen og er underlagt særlige regler og begrænsninger som de i sagen omhandlede med hensyn til anvendelsen af arealerne, men samtidig også benyttes til høst af græsslæt til grøntpilleproduktion, er støtteberettigede efter de nævnte bestemmelser?

- 3) Såfremt spørgsmål 1c) og/eller spørgsmål 2 besvares benægtende, vil der da, fordi arealerne ud over anvendelsen til dyrkning af permanent græs til grøntpilleproduktion tillige er sikkerhedszoner omkring landingsbaner og rulle- og stopveje i lufthavne
- a) foreligge en fejl, der med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren, jf. artikel 137 i forordning nr. 73/2009, hvis der desuagtet er tildelt betalingsrettigheder for arealerne?
 - b) foreligge en fejl, som landbrugeren med rimelighed kunne forventes at have opdaget, jf. artikel 73, stk. 4, i [forordning nr. 796/2004], hvis der desuagtet er udbetalt støtte for arealerne?
 - c) foreligge en uretmæssig betaling, som støttemodtageren ikke kan anses for at have været i god tro om, jf. artikel 73, stk. 5, i [forordning nr. 796/2004], hvis der desuagtet er udbetalt støtte for arealerne?
- 4) Hvilket tidspunkt er relevant ved vurderingen af, om
- a) der foreligger en fejl, der med rimelighed kunne have været opdaget af landbrugeren, jf. artikel 137 i forordning nr. 73/2009
 - b) der foreligger en fejl, som landbrugeren med rimelighed kunne forventes at have opdaget, jf. artikel 73, stk. 4, i [forordning nr. 796/2004]
 - c) støttemodtageren kan anses for at have handlet i god tro, jf. artikel 73, stk. 5, i [forordning nr. 796/2004]?
- 5) Skal vurderingen efter spørgsmål 4 a)-c) foretages for hvert enkelt støtteår eller for udbetalingerne som helhed?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første og det andet spørgsmål

- 47 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, i hvilket omfang arealer omkring en lufthavns landingsbaner samt rulle- og stopveje kan anses for at være »støtteberettigede hektar« som omhandlet i artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009.
- 48 Det skal indledningsvis bemærkes, at der i henhold til artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 ved »støtteberettiget hektar« forstås ethvert landbrugsareal på bedriften, der er udlagt som agerjord og permanente græsarealer, undtagen arealer med permanente afgrøder eller skov, eller som anvendes til ikke-landbrugsaktiviteter.
- 49 Forordning nr. 1782/2003 blev fra den 1. januar 2009 erstattet af forordning nr. 73/2009. I medfør af sidstnævnte forordnings artikel 34, stk. 2, litra a), forstås ved »støtteberettiget hektar« ethvert af bedriftens landbrugsarealer, som anvendes til landbrugsaktivitet, eller, hvis arealet også anvendes til andre formål, som fortrinsvis anvendes til landbrugsaktivitet.
- 50 Henset til den relevante periode for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, dvs. årene 2005-2009, finder disse to forordninger tidsmæssig anvendelse. Det skal dog bemærkes, at der er en uoverensstemmelse mellem ordlyden af henholdsvis artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009.

- 51 Mens det fremgår utvetydigt af ordlyden af artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009, at et landbrugsareal, der anvendes til ikke-landbrugsaktiviteter, er omfattet af begrebet »støtteberettiget hektar«, såfremt det fortrinsvis anvendes til landbrugsaktivitet, er dette således ikke tilfældet hvad angår artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003.
- 52 Eftersom det ikke er usædvanligt, at et landbrugsareal anvendes til både landbrugsaktiviteter og ikke-landbrugsaktiviteter, og da intet i forarbejderne til forordning nr. 73/2009 tyder på, at lovgiver havde til hensigt at ændre begrebet »støtteberettiget areal«, således som dette var defineret i forordning nr. 1782/2003, fremstår artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009, sammenholdt med artikel 3c i forordning nr. 795/2004, imidlertid som resultatet af EU-lovgivers hensigt om at præcisere dette begreb.
- 53 Under disse omstændigheder skal det første og det andet spørgsmål behandles i lyset af begrebet »støtteberettiget hektar«, således som dette er defineret i artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009, for hele perioden fra året 2005 til året 2009.
- 54 For at kunne være berettiget til den pågældende støtte skal det i hovedsagen omhandlede areal følgelig være et landbrugsareal, høre med til landbrugers bedrift og anvendes til landbrugsformål eller, i tilfælde af konkurrerende anvendelse, fortrinsvis anvendes til sådanne formål.
- 55 Hvad for det første angår begrebet »landbrugsareal« er dette defineret i artikel 2, litra h), i forordning nr. 73/2009 som et »areal, der er udlagt som agerjord, permanent græsareal eller areal med permanente afgrøder«.
- 56 Det er i tvisten i hovedsagen ubestridt, at de omhandlede arealer blev anvendt af Johannes Demmer til at høste græs til grøntpilleproduktion. Det skal i den anledning præciseres, at disse arealer – i det omfang de blev anvendt som »permanente græsarealer« som omhandlet i artikel 2, punkt 2, i forordning nr. 796/2004, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve – skal kvalificeres som »landbrugsarealer«. Kvalificeringen af arealer som »permanente græsarealer« i denne bestemmelses forstand, og følgelig som »landbrugsareal«, afhænger således af den faktiske anvendelse af de omhandlede arealer (jf. i denne retning dom Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, præmis 37).
- 57 Det følger heraf, at den omstændighed, at slåningen af græsset i nærheden af landingsbaner og stopveje ligeledes tjener formål vedrørende flysikkerheden, er uden relevans i denne forbindelse. Det samme gælder den omstændighed, at de omtvistede arealer som sådanne i henhold til den gældende lovgivning har til formål at sikre flyenes sikkerhed under start og landing.
- 58 For det andet skal det i hovedsagen omhandlede landbrugsareal høre med til den pågældende landbrugers bedrift for at kunne være »støtteberettiget« som omhandlet i artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og i artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009. Domstolen har i den forbindelse udtalt, at dette er tilfældet, når landbrugeren råder over retten til at drive dette areal med henblik på udøvelsen af en landbrugsaktivitet, dvs. når landbrugeren i forhold til arealet har en tilstrækkelig autonomi med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet (dom Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, præmis 58 og 62).
- 59 I den foreliggende sag følger de regler og begrænsninger, som gælder for anvendelsen af sikkerhedszonerne omkring landingsbanerne, rullevejene og stopvejene, såvel af nationale og internationale bestemmelser, der har til formål at sikre flysikkerheden, som af vilkårene i de aftaler, i medfør af hvilke de i hovedsagen omhandlede arealer er blevet stillet til Johannes Demmers rådighed. Disse bestemmelser og aftalevilkår – som navnlig angår den måde, hvorpå de nævnte arealer skal vedligeholdes, de afgrøder, der må dyrkes på arealerne, og græssets tilladte højde – pålægger ubestrideligt betydelige begrænsninger i Johannes Demmers frihed til at råde over disse arealer.

- 60 Så længe disse begrænsninger ikke udgør en hindring for den pågældende landbruger for udøvelsen af hans landbrugsaktivitet på de anvendte arealer, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, kan det dog ikke lægges til grund, at disse arealer ikke hører med til vedkommendes bedrift.
- 61 Under de i tvisten i hovedsagen foreliggende omstændigheder skal det ydermere påpeges, at selv om begrebet drift ikke indebærer, at landbrugeren har en ubegrænset råderet over det pågældende areal inden for rammerne af anvendelsen heraf til landbrugsmæssige formål, er det dog vigtigt, at landbrugeren ikke fuldstændig er underlagt bortforpagterens anvisninger (jf. i denne retning dom Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, præmis 61 og 63).
- 62 Landbrugeren skal således bl.a. have et vist råderum i udførelsen af sin landbrugsaktivitet på de pågældende arealer og ikke udelukkende agere på disse arealer på bortforpagterens opfordring, hvilket det ligeledes tilkommer den forelæggende ret at vurdere på baggrund af samtlige de i tvisten i hovedsagen foreliggende omstændigheder.
- 63 Det følger for det tredje af denne doms præmis 54, at de i hovedsagen omhandlede landbrugsarealer for at være støtteberettigede i henhold til artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009 skal anvendes med henblik på en landbrugsaktivitet eller, hvis arealerne også anvendes til andre aktiviteter end landbrugsmæssige, fortrinsvis skal anvendes til sådanne formål.
- 64 Det er i hovedsagen ubestridt, at den af Johannes Demmer på de omhandlede arealer udøvede aktivitet, dvs. høst af græs til grøntpilleproduktion, udgør en landbrugsaktivitet som omhandlet i artikel 2, litra c), i forordning nr. 1782/2003 og i artikel 2, litra c), i forordning nr. 73/2009.
- 65 Det skal desuden præciseres, at det i forhold til artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009 er uden betydning, at udøvelsen af en sådan aktivitet på de pågældende arealer opfylder lovgivningsmæssige krav, der har til formål at sikre flysikkerheden i den pågældende lufthavnszone (jf. i denne retning dom Landkreis Bad Dürkheim, C-61/09, EU:C:2010:606, præmis 47).
- 66 Ifølge forelæggelsesafgørelsen har Johannes Demmer accepteret at anvende de i hovedsagen omhandlede arealer, der er beliggende på Flyvestation Skrydstrups område, under behørig hensyntagen til de flyvemæssige operationer, og i medfør af den med Aalborg Lufthavn indgåede forpagtningsaftale havde Forsvaret ret til at benytte de pågældende arealer, der er beliggende på denne lufthavns område, til afholdelse af militære øvelser af enhver art.
- 67 Som generaladvokaten har anført i punkt 41 i forslaget til afgørelse, kan hverken eksistensen af disse klausuler eller beliggenheden af de nævnte arealer langs med en lufthavns landingsbaner, rulleveje og stopveje imidlertid udgøre et bevis for udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på disse arealer.
- 68 Det tilkommer under disse omstændigheder den forelæggende ret at efterprøve, at der faktisk er blevet udøvet ikke-landbrugsaktiviteter, såsom militære øvelser eller flyvemæssige operationer, på de omtalte arealer.
- 69 I tilfælde af, at den forelæggende ret måtte nå til den konklusion, at de i hovedsagen omhandlede arealer både er blevet anvendt til landbrugsformål og andre formål, skal det bemærkes, at disse arealer i henhold til artikel 3c i forordning nr. 795/2004 vil blive anset for fortrinsvis at have været anvendt til landbrugsaktivitet i forhold til artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009, såfremt den pågældende landbrugsaktivitet har kunnet udøves uden i betydelig grad at være hæmmet af ikke-landbrugsaktivitetens intensitet, art, varighed og tidsramme.

- 70 Der skal i forbindelse med denne vurdering tages hensyn til samtlige faktiske omstændigheder vedrørende de forskellige anvendelser, som de i hovedsagen omhandlede arealer var genstand for. Som generaladvokaten har anført i punkt 52 i forslaget til afgørelse, må det fastslås, at der foreligger en betydelig gene for den på disse arealer udøvede landbrugsaktivitet, når landbrugeren står over for faktiske og ikke uvæsentlige vanskeligheder eller forhindringer ved udøvelsen af landbrugsaktiviteten, som skyldes den sideløbende udøvelse af en aktivitet af en anden art.
- 71 Desuden har det i forhold til artikel 3c i forordning nr. 795/2004 betydning, at landbrugeren er i stand til at udøve sin landbrugsaktivitet på de pågældende arealer på trods af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på de samme arealer.
- 72 Det tilkommer følgelig den forelæggende ret at efterprøve, hvorvidt den aktivitet, som Johannes Demmer udøvede på disse arealer, faktisk har kunnet udøves uden i betydelig grad at være hæmmet af ikke-landbrugsaktivitetens intensitet, art, varighed og tidsramme.
- 73 På baggrund af de ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 44, stk. 2, i forordning nr. 1782/2003 og artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009 skal fortolkes således, at et landbrugsareal, der udgøres af sikkerhedszoner omkring landingsbaner samt rulle- og stopveje i en lufthavn, hvilke zoner er underlagt særlige regler og begrænsninger, udgør et areal, der er berettiget til den pågældende støtte, på betingelse af dels, at den landbruger, der anvender dette areal, har en tilstrækkelig autonomi i benyttelsen af arealet med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, dels, at vedkommende er i stand til at udøve denne aktivitet på det nævnte areal på trods af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på det samme areal.

Om det tredje, det fjerde og det femte spørgsmål

- 74 Med det tredje, det fjerde og det femte spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret – i det omfang den måtte nå til den konklusion, at de i hovedsagen omhandlede arealer ikke er støtteberettigede, med den begrundelse, at landbrugeren ikke har noget råderum i benyttelsen af disse arealer med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, og/eller at han ikke er i stand til at udøve sin landbrugsaktivitet på de nævnte arealer på grund af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på de samme arealer – nærmere bestemt oplyst, hvorvidt den pågældende landbruger med rimelighed kunne have opdaget den fejlagtige tildeling af betalingsrettigheder og den tilsvarende fejlagtige udbetaling af støtte.
- 75 Det skal indledningsvis bemærkes, at de betalingsrettigheder, der tildeles landbrugere, i medfør af artikel 43 i forordning nr. 1782/2003 i princippet er blevet fastlagt på grundlag af et treårigt gennemsnit af det samlede antal hektar, der i perioden fra 2000 til 2002 har givet ret til de i bilag VI til denne forordning anførte direkte betalinger. Den omstændighed, at de arealer, der har givet ret til sådanne direkte betalinger, ikke udgør støtteberettigede hektar inden for rammerne af enkeltbetalingsordningen, kan derfor ikke som sådan begrunde, at der rejses tvivl om de betalingsrettigheder, der er blevet tildelt i henhold til denne artikel 43.
- 76 I tilfælde af, at den forelæggende ret ikke desto mindre måtte nå til den konklusion, at de i hovedsagen omhandlede betalingsrettigheder er blevet uretmæssigt tildelt Johannes Demmer, skal det bemærkes, at selv om artikel 73a i forordning nr. 796/2004 bestemmer, at sådanne rettigheder skal overdrages til den nationale reserve, følger det imidlertid af artikel 137, stk. 1, i forordning nr. 73/2009, at de betalingsrettigheder, der er blevet uretmæssigt tildelt før den 1. januar 2009, anses for retmæssige og korrekte fra den 1. januar 2010. Ifølge denne forordnings artikel 137, stk. 2, gælder denne bestemmelse dog ikke for betalingsrettigheder, der er blevet tildelt på grundlag af en ukorrekt ansøgning, medmindre der er tale om fejl, som landbrugeren ikke med rimelighed kunne opdage.

- 77 I den foreliggende sag fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at den kompetente myndighed allerede i november måned 2008 underrettede Johannes Demmer om, at de i hovedsagen omhandlede arealer ikke kunne anses for at være støtteberettigede. Johannes Demmer blev ved den lejlighed ligeledes bekendt med, at den kompetente myndighed havde til hensigt at foretage en ny beregning af de betalingsrettigheder, som han indledningsvis var blevet tildelt.
- 78 Som generaladvokaten har anført i punkt 70 i forslaget til afgørelse, er artikel 137 i forordning nr. 73/2009 begrundet i princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Det følger heraf, at Johannes Demmer under alle omstændigheder ikke med føje kan påberåbe sig denne bestemmelse med henblik på at opnå en lovliggørelse af disse rettigheder, eftersom han inden den 1. januar 2010 blev underrettet om, at tildelingen af betalingsrettighederne vedrørende de omtalte arealer var uretmæssig.
- 79 Følgelig er Johannes Demmer i henhold til artikel 73a, stk. 1, i forordning nr. 796/2004 forpligtet til at overdrage de betalingsrettigheder, som han uretmæssigt er blevet tildelt, til den nationale reserve, idet disse rettigheder herefter skal anses for aldrig at være blevet tildelt ham.
- 80 Hvad dernæst angår de uretmæssigt udbetalte støttebeløb skal disse tilbagebetales i henhold til det, der er fastsat i artikel 73, stk. 1, i forordning nr. 796/2004. Som det fremgår af denne forordnings artikel 73a, stk. 4, gælder dette tillige for de udbetalinger, der viser sig at være uretmæssige, fordi de er foretaget på grundlag af rettigheder, som for deres del er blevet tildelt den pågældende landbruger uretmæssigt.
- 81 I medfør af nævnte forordnings artikel 73, stk. 4, er landbrugeren dog i princippet ikke forpligtet til at tilbagebetale den uretmæssigt modtagne støtte, hvis udbetalingen skyldes en fejl begået af den kompetente myndighed eller af en anden myndighed, som vedkommende ikke med rimelighed kunne opdage.
- 82 Som generaladvokaten har anført i punkt 70 i forslaget til afgørelse, er denne undtagelse begrundet i princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.
- 83 I den foreliggende sag fremgår det af besvarelsen af det første og det andet spørgsmål, at fejlen i givet fald består i det forhold, at den kompetente myndighed har udbetalt en støtte til Johannes Demmer for de i hovedsagen omhandlede arealer, selv om disse arealer ikke var berettigede til denne støtte, idet de ikke hørte med til hans bedrift, og/eller de ikke fortrinsvis blev anvendt til landbrugsaktivitet.
- 84 Med henblik på at afgøre, om en sådan fejl kunne opdages, skal der tages hensyn til det forhold, at landbrugere i deres egenskab af erhvervsdrivende forventes at udvise en særlig agtpågivenhed ved indgivelsen af en støtteansøgning og at være bekendte med de betingelser, der gælder for tildeling af denne støtte. Dette fremgår bl.a. af artikel 12 i forordning nr. 796/2004, i henhold til hvilken det påhviler landbrugeren at undersøge, om oplysningerne i det fortrykte skema, der anvendes ved ansøgning om støtte i henhold til enkeltbetalingsordningen, er korrekte. Det fremgår tillige af denne artikel, at denne betalingsordning beror på den forudsætning, at landbrugerne er bekendte med de betingelser, der gælder for tildeling af støtte i henhold til de omhandlede ordninger.
- 85 Det skal desuden bemærkes, at for så vidt som artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004 fastsætter en undtagelse til forpligtelsen til at tilbagebetale uretmæssige udbetalinger, skal denne bestemmelse fortolkes strengt, og dette så meget desto mere som en sådan forpligtelse tilsigter at beskytte Den Europæiske Unions økonomiske interesser.
- 86 Under disse omstændigheder og på trods af de fortolkningsvanskeligheder, som de relevante EU-retlige bestemmelser kan give anledning til, må det lægges til grund, at en landbruger, der befinder sig i en situation som Johannes Demmers, i princippet med rimelighed kunne have opdaget, at de i

hovedsagen omhandlede arealer ikke var støtteberettigede, eftersom de ikke opfyldte de betingelser, der er fastsat i artikel 34, stk. 2, litra a), i forordning nr. 73/2009, for så vidt som de ikke hørte med til hans bedrift, og/eller de ikke fortrinsvis blev anvendt til landbrugsaktivitet.

- 87 I forbindelse med denne vurdering tilkommer det dog den forelæggende ret at tage hensyn til samtlige de i tvisten i hovedsagen foreliggende omstændigheder og navnlig til spørgsmålet om, hvorvidt der inden revisionen af markblokregistret, som fandt sted i løbet af 2008, i Danmark eksisterede en administrativ praksis, der bestod i systematisk at anerkende, at arealer som de i hovedsagen omhandlede var berettigede til den pågældende støtte. I det tilfælde vil der således være grund til at formode, at Johannes Demmer ikke kunne have opdaget den i denne doms præmis 83 anførte fejl (jf. i denne retning dom Vonk Noordegraaf, C-105/13, EU:C:2014:1126, præmis 50).
- 88 Det forhold, at de kompetente myndigheder har foretaget en udbetaling af støtte for de i hovedsagen omhandlede arealer, giver derimod ikke som sådan og i sig selv grundlag for at udelukke, at der foreligger en fejl, som den pågældende landbruger med rimelighed kunne have opdaget. De bestemmelser, som den forelæggende ret har henvist til i sine spørgsmål, navnlig artikel 73 i forordning nr. 796/2004, vedrører således netop situationer, hvor der er blevet gennemført en uretmæssig udbetaling, således at landbrugerne antages at være bekendte med, at der foreligger en risiko for, at der vil blive gennemført korrektioner, herunder efter at de har fået udbetalt støtten.
- 89 Med henblik på at vurdere, hvorvidt den pågældende landbruger med rimelighed kunne have opdaget en fejl, der lå til grund for udbetalingen af støtte, skal der i øvrigt, som det fremgår af ordlyden af artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004, tages udgangspunkt i tidspunktet for udbetalingen af støtten.
- 90 Eftersom støtten udbetales for ét enkelt år ad gangen, og da de relevante omstændigheder vedrørende støtteberettigelsen af de pågældende arealer kan variere over tid, skal den vurdering, der foretages i henhold til artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004, desuden udføres separat for hvert af de pågældende år.
- 91 Endelig skal det påpeges, at forpligtelsen til at tilbagebetale den uretmæssigt udbetalte støtte i henhold til artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004 forældes efter udløbet af en frist på ti år fra datoen for udbetalingen. Denne frist nedsættes dog til fire år, når landbrugeren har handlet i god tro.
- 92 Det skal i den forbindelse præciseres, at den pågældende landbruger vil blive anset for at have handlet i god tro, hvis vedkommende var oprigtigt overbevist om, at de pågældende arealer var støtteberettigede. Det forhold, at de kompetente myndigheder har foretaget en udbetaling af støtte for disse arealer, giver dog af den i denne doms præmis 88 anførte grund ikke som sådan og i sig selv grundlag for at fastslå denne landbrugers gode tro.
- 93 Eftersom en hensyntagen til landbrugers gode tro har til formål at sikre overholdelsen af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, skal denne gode tro desuden, under omstændigheder som dem, der foreligger i tvisten i hovedsagen, foreligge på tidspunktet for indgivelsen af støtteansøgningen og vare ved i løbet af de fire år, der følger efter datoen for udbetalingen af støtten. Følgelig skal vurderingen af, om denne gode tro i henhold til artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004 er til stede, foretages separat for hvert af de pågældende år, og den pågældende landbrugers gode tro skal vare ved indtil udgangen af det fjerde år, der følger efter datoen for udbetalingen af støtten.

94 På baggrund af de ovenstående betragtninger skal det tredje, det fjerde og det femte spørgsmål besvares således:

- Artikel 137 i forordning nr. 73/2009 skal fortolkes således, at en landbruger, der inden den 1. januar 2010 blev underrettet om, at tildelingen af betalingsrettigheder til vedkommende var uretmæssig, ikke med føje kan påberåbe sig denne artikel med henblik på at opnå en lovliggørelse af disse rettigheder.
- Artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004 skal fortolkes således, at en landbruger skal anses for med rimelighed at kunne opdage, at arealer, i forhold til hvilke vedkommende ikke har noget råderum i benyttelsen med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, og/eller på hvilke vedkommende ikke er i stand til at udøve denne aktivitet på grund af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på de samme arealer, ikke giver ret til den pågældende støtte. Med henblik på at vurdere, hvorvidt denne landbruger med rimelighed kunne opdage den begåede fejl, skal der tages udgangspunkt i tidspunktet for udbetalingen af støtten. Vurderingen i henhold til artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004 skal foretages separat for hvert af de pågældende år.
- Artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004 skal fortolkes således, at en landbruger under omstændigheder som dem, der foreligger i tvisten i hovedsagen, skal anses for at være i god tro, hvis vedkommende var oprigtigt overbevist om, at de pågældende arealer var støtteberettigede. Vurderingen i henhold til artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004 af denne landbrugers gode tro skal foretages separat for hvert af de pågældende år, og denne gode tro skal være ved indtil udgangen af det fjerde år, der følger efter datoen for udbetalingen af støtten.

Sagens omkostninger

95 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parter udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 44, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om ændring af forordning (EØF) nr. 2019/93, (EF) nr. 1452/2001, (EF) nr. 1453/2001, (EF) nr. 1454/2001, (EF) nr. 1868/94, (EF) nr. 1251/1999, (EF) nr. 1254/1999, (EF) nr. 1673/2000, (EØF) nr. 2358/71 og (EF) nr. 2529/2001 og artikel 34, stk. 2, litra a), i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 247/2006, (EF) nr. 378/2007 og om ophævelse af forordning nr. 1782/2003 skal fortolkes således, at et landbrugsareal, der udgøres af sikkerhedszoner omkring landingsbaner samt rulle- og stopveje i en lufthavn, hvilke zoner er underlagt særlige regler og begrænsninger, udgør et areal, der er berettiget til den pågældende støtte, på betingelse af dels, at den landbruger, der anvender dette areal, har en tilstrækkelig autonomi i benyttelsen af arealet med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, dels, at vedkommende er i stand til at udøve denne aktivitet på det nævnte areal på trods af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på det samme areal.

- 2) Artikel 137 i forordning nr. 73/2009 skal fortolkes således, at en landbruger, der inden den 1. januar 2010 blev underrettet om, at tildelingen af betalingsrettigheder til vedkommende var uretmæssig, ikke med føje kan påberåbe sig denne artikel med henblik på at opnå en lovliggørelse af disse rettigheder.

Artikel 73, stk. 4, i Kommissionens forordning (EF) nr. 796/2004 af 21. april 2004 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende krydsoverensstemmelse, graduering og det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem som omhandlet i forordning nr. 1782/2003, som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 2184/2005 af 23. december 2005, skal fortolkes således, at en landbruger skal anses for med rimelighed at kunne opdage, at arealer, i forhold til hvilke vedkommende ikke har noget råderum i benyttelsen med henblik på udøvelsen af sin landbrugsaktivitet, og/eller på hvilke vedkommende ikke er i stand til at udøve denne aktivitet på grund af de begrænsninger, der følger af udøvelsen af en ikke-landbrugsaktivitet på de samme arealer, ikke giver ret til den pågældende støtte. Med henblik på at vurdere, hvorvidt denne landbruger med rimelighed kunne opdage den begåede fejl, skal der tages udgangspunkt i tidspunktet for udbetalingen af støtten. Vurderingen i henhold til artikel 73, stk. 4, i forordning nr. 796/2004 skal foretages separat for hvert af de pågældende år.

Artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004, som ændret ved forordning nr. 2184/2005, skal fortolkes således, at en landbruger under omstændigheder som dem, der foreligger i tvisten i hovedsagen, skal anses for at være i god tro, hvis vedkommende var oprigtigt overbevist om, at de pågældende arealer var støtteberettigede. Vurderingen i henhold til artikel 73, stk. 5, i forordning nr. 796/2004 af denne landbrugers gode tro skal foretages separat for hvert af de pågældende år, og denne gode tro skal være ved indtil udgangen af det fjerde år, der følger efter datoen for udbetalingen af støtten.

Underskrifter